

A fiatalabb cukorbetegéknél magasabb a rák kialakulásának kockázata

A diabétesz jelentősen megnöveli a daganatok kockázatát, elsősorban a 40-54 évesek körében – [derül ki a Semmelweis Egyetem Diabetes Research and Clinical Practice nevű szaklapban publikált friss kutatásából](#). A több mint hárommillió magyar páciens adatait feldolgozó elemzés szerint a rák előfordulásának kockázata már a cukorbetegség diagnosztizálása előtt emelkedni kezd, és a rákövetkező évben tetőzik. A szakemberek ezért a szűrővizsgálatok fontosságát hangsúlyozzák.

A hasnyálmirigyrák kockázata a legnagyobb, csaknem két és félszer (129,4 százalékkal) magasabb a cukorbetegéknél, mint az egészséges populációban – állapították meg a Semmelweis kutatói. A májrák kialakulásának 83%-kal magasabb az esélye diabéteszeseknél.

A Semmelweis kutatói 3 681 774 egyén adatait elemezték 2010 és 2021 között, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő adatbázisából, közülük 86 537-en voltak cukorbetegek. Az elemzésbe a 40 és 89 év közötti korosztályt vonták be.

A megfigyelési időszak alatt a kontrollcsoportban a személyek 8,6 százalékánál, a cukorbetegek 10,1 százalékánál diagnosztizáltak rákot.

A hasnyálmirigy- és májtumoron kívül a kutatók négy másik ráktípus kockázatát is vizsgálták.

"Mind a hat daganattípusnál azt találtuk, hogy a cukorbetegéknél, beleértve az egyes és a kettes típusút is, nagyobb a kockázata a rák kialakulásának" – mondta dr. Safadi Heléna, a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központjának tanársegéde, a tanulmány első szerzője.

A diabéteszes betegeknek 44,2 százalékkal volt magasabb a veserák és 30 százalékkal a vastag- és végbélbélrák kockázata az egészséges populációhoz képest. Prostatarák kialakulásának 17,1 százalékkal, míg emlőrák kialakulásának 13,7 százalékkal volt nagyobb az esélye cukorbetegnél.

A cukorbetegek és a kontrollcsoport közötti különbség a rákos megbetegedések arányában a fiatalabb korosztálynál a legjelentősebb: a 40-54 évesek körében a cukorbetegek 5,4 százalékánál, míg a kontrollcsoportban 4,4 százalékánál diagnosztizáltak daganatot a vizsgált tíz évben. Ezzel szemben a 70-89 éveseknél a cukorbetegek és a kontrollcsoport közötti különbség csupán 0,3 százalék volt (12,7 százalék vs. 12,4 százalék).

A kutatók azt is megfigyelték, hogy a diabétesz diagnosztizálása és a daganatok kialakulása között nagyon kevés idő telt el, illetve a betegségek gyakran egyszerre jelentkeztek.

"A diabétesz diagnózisát megelőző egy éven belül már sokkal magasabb volt a daganatok megjelenésének kockázata, és ez a következő egy-két évben tetőzött. Ezután a növekvő trend lelassult, és a rák kialakulásának esélye a diabéteszes és az egészséges csoportban közelíteni kezdett egymáshoz" – magyarázta dr. Belicza Éva, a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központjának egyetemi docense, a tanulmány utolsó szerzője.

Erre a jelenségre többféle magyarázat létezik a szakirodalomban. Az egyik, hogy a daganatok kialakulásában szerepet játszhat az inzulinszint megemelkedése.

„Hyperinzulinémiának vagy inzulinrezisztenciának nevezzük azt a diabéteszt megelőző állapotot, amikor a vércukorszint még normális, de a szervezetnek már több inzulinra van szüksége ahhoz, hogy a sejtek a cukrot a vérből fel tudják venni. Ez a megnövekedett inzulinszint lehet az egyik oka a megnövekedett daganat-kockázatnak” - tette hozzá dr. Safadi Heléna.

A kutatók ezért a szűrési irányelvek átgondolására hívják fel a figyelmet.

„Fontos lenne, hogy már a fiatalabb generációnál is elkezdődjön a rendszeres diabétesz vagy inzulinrezisztencia szűrés. Mivel a negyveneseknél a legjelentősebb a daganati kockázatkülönbség a cukorbetegek és az egészséges populáció között, ezért jelentősége lehet annak is, hogy a vizsgált ráktípusokra is szűrjék őket” – fejtette ki dr. Lám Judit, a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központjának egyetemi docense, a tanulmány társszerzője.

A Nemzetközi Diabétesz Szövetség adatai szerint 2023-ban világszerte 537 millió felnőtt élt cukorbetegséggel. Magyarországon 2021-ben több mint 661 ezer felnőttkorú (20-79 éves) diabéteszt tartottak nyilván

Korábbi kutatások többnyire nem igazolták a prosztatatarák kialakulásának nagyobb kockázatát cukorbetegknél, ezért a Semmelweis kutatás eredménye további vizsgálatokat igényel.

Sajtókapcsolat:

- +36 20 670 1574
- hirek@semmelweis.hu

Eredeti tartalom: Semmelweis Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/13783/a-fiatalabb-cukorbetegeknek-magasabb-a-rak-kialakulasanak-kockazata/>